

D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%85%20%D1%87%D0%B8 [in Ukrainian].

6. Yurchak E. V. (2016). Vina kak obshchepравovoy institut. *Extended abstract of candidate's thesis*. Moskva [in Russian].

Мірошніченко Давид Володимирович
*студент Інституту підготовки юридичних кадрів
для Служби безпеки України Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого*

БАНКРУТСТВО В УКРАЇНІ

У науковій роботі розглянуті проблемні питання процедури банкрутства. Запропоновані рекомендації щодо удосконалення законодавства із зазначеної проблематики.

Ключові слова: банкрутство, процедура банкрутства.

Miroshnychenko Davyd
*student of the Juridical Personnel Training Institute for the Security
Service of Ukraine of the Yaroslav Mudryi National Law University*

BANKRUPTCY IN UKRAINE

The scientific work considers the problematic issues of bankruptcy proceedings. Recommendations for improving the legislation on this issue are proposed.

Keywords: bankruptcy, bankruptcy procedure.

Однією з основних цілей будь-якої сучасної держави є забезпечення стабільності економічного обороту і ефективного захисту прав і законних інтересів його учасників. На побудову даної моделі економічної інфраструктури впливає цілий ряд факторів, в їх числі історичні, політичні, національно-культурні, правові та ін. Разом з тим, саме правове регулювання економічних відносин є тим ключ-

човим фактором, від рівня розвитку якого, безпосередньо залежить як економічне зростання держави в цілому, так і окремих суб'єктів підприємницької діяльності.

Цілком очевидно, що далеко не кожен учасник ринку в ситуації, коли його борги перевищують активи, а майна для задоволення вимог усіх кредиторів недостатньо, здатний самостійно подолати кризу. У подібних ситуаціях в дію вступає правовий механізм визнання такого боржника неспроможним (банкрутом).

Проблемі банкрутства присвячені праці багатьох вчених, наприклад: Братищенко Ю., Джузь В., Льодіна О., Мігорян М., Протопова Н.А., Степанов О. та ін.

Метою роботи є дослідження проблем та сутності процедури банкрутства в Україні.

Інститут неспроможності об'єктивно виконує функцію інструмента структурної перебудови економіки, за допомогою якого здійснюється поліпшення якості підприємницького масиву, оздоровлюються канали циркуляції фінансових потоків та відбуваються прогресивні макроекономічні зрушення. Але в Україні ця функція реалізується не на всі 100% [1, с.57].

Саме поняття банкрутства притаманне сучасним ринковим відносинам. Воно характеризує неспроможність підприємства (організації) задовольнити вимоги кредиторів щодо оплати товарів, робіт, послуг, а також забезпечити обов'язкові платежі в бюджет і позабюджетні фонди.

Невід'ємною частиною ринкового господарства є інститут банкрутства. Він служить потужним стимулом ефективної роботи підприємницьких структур, гарантуючи одночасно економічні інтереси кредиторів, а також держави як загального регулятора ринку. Протягом останніх років дане явище стало звичним і буденним в сфері ведення бізнесу внаслідок економічної кризи, скорочення інвестицій, посилення кредитно-грошових відносин, що, безсумнівно, призводить до виникнення взаємної заборгованості господарюючих суб'єктів, а також накопиченню боргів. Саме тому діяльність суб'єктів підприємницької діяльності відбувається не завжди так, як планується, тому в певний момент, підприємство не здатне витримувати тягар кредиторської заборгованості і оголошує себе банкрутом.

Процедура банкрутства повинна виконувати три основні функції:

1) вона служить в якості механізму запобігання не ефективного використання активів підприємств;

2) є інструментом реабілітації підприємств, які опинилися на межі банкрутства, однак мають істотні резерви для успішної фінансово-господарської діяльності в майбутньому. Як правило, така реабілітація передбачає фінансову реорганізацію;

3) повинна сприяти захисту інтересів кредиторів [2].

Питання, пов'язані із залученням осіб до субсидіарної відповідальності в процедурах неспроможності, на території Республіки Молдова врегульовані Законом Республіки Молдова «Про неспроможності» № 149 від 29.06.2012 р [3] (далі – ЗНРМ). ЗНРМ виділяє три види суб сідіарної відповідальності:

1. за умисне доведення боржника до неспроможності (ч. 1 ст. 15 ЗНРМ);

2. за неподання (несвоєчасне подачу) до суду позовної заяви про відкриття процедури неспроможності (ст. 14 ЗНРМ); через не передачу тимчасового керуючого фінансово-господарської документації (ст. 27 ЗНРМ).

Кодексом України процедур банкрутства №2597-VIII від 18.10.2018 р [4] (далі – КПБ), яким врегульовані правовідносини в сфері неплатоспроможності юридичних і фізичних осіб, також встановлено юридичну відповідальність стосовно до всіх вищеописаних ситуацій, проте з деякими відмінностями. Так, при несвоєчасному зверненні боржника із заявою до суду про відкриття процедури банкрутство в разі настання загрози неплатоспроможності керівник боржника залучається до солідарної відповідальності (ч. 6 ст. 34 КПБ). Слід зазначити, що залучення винних осіб до адміністративної відповідальності не перешкоджає від можности залучення до субсидіарної відповідальності при наявності для цього підстав, передбачених КПБ. Дане твердження ґрунтується на тій обставині, що відповідно до ст. 61 Конституції України [5] за вчинення одного правопорушення не допускається залучення до відповідальності одного виду.

У цьому контексті слід зазначити недосконалість як українського, так і молдавського законодавства про банкрутстві, якими не передбачено будь-яких матеріальних стимулів, що дозволяють зробити ефективним процес притягнення винних осіб до субсидіарної відповідальності.

Виходячи з проведеного дослідження, представляються перспективними такі напрямки удосконалення законодавства в частині регулювання процедури притягнення до субсидіарної відповідальності в справах про банкрутство як введення в закон визначення поняття контролюючих осіб, яке б містило ознаки і характеристики, які б поєднували в одну категорію осіб, щодо яких в процедурах банкрутства може ставитися питання про притягнення до субсидіарної відповідальності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Джунь В. Соціальна детермінація формування і застосування законодавства про банкрутство. Право України. 2001. №12.
2. Банкрутство підприємства: предпосылки и последствия. URL: [//www.rusnauka.com](http://www.rusnauka.com) (дата звернення: 26.04.2021 р.).
3. Закон Республіки Молдова «О несостоятельности» № 149 от 29.06.2012 г. URL: <http://lex.justice.md/ru/344788/>. (дата звернення: 26.04.2021 р.).
4. Кодекс України процедур банкрутства. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>. (дата звернення: 26.04.2021 р.).
5. Конституція України від 28.06.1996 г. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення: 26.04.2021 р.).

REFERENCES

1. Dzhun V. (2001). Sotsialna determinatsiia formuvannia i zastosuvannia zakonodavstva pro bankrutstvo. *Pravo Ukraïny - Law of Ukraine*, 12 [in Ukrainian].
2. Bankrotstvo predpriyatiya: predposylki i posledstviya. URL: [//www.rusnauka.com](http://www.rusnauka.com) [in Russian].
3. Zakon Respubliki Moldova «O nesostoyatelnosti» № 149 ot 29.06.2012 g. URL: <http://lex.justice.md/ru/344788/> [in Russian].
4. Kodeks Ukrainy protsedur bankrutstva. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19> [in Ukrainian].
5. Konstitutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 h. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].